
JUVENIEL XANTHOGRANULOOM (XANTHOGRANULOMA JUVENILE)

WAT IS JUVENIEL XANTHOGRANULOOM ?

Juvenile xanthogranulomen zijn gelige bulten die bij kleine kinderen ontstaan, vaak in het gezicht, en soms op het lichaam. Het lijkt alsof er een ophoping van vet onder de huid zit. Vaak ontstaan deze bulten in het eerste levensjaar. Bij ongeveer een derde van de kinderen zijn ze al vanaf de geboorte aanwezig. Het is een goedaardige aandoening, en het gaat vanzelf weer weg.

HOE ZIET HET ER UIT ?

Zoals gezegd zijn het meestal gelige bulten. Ze kunnen ook roze, geelbruin, oranjegeel of rood zijn. Ze kunnen klein zijn (enkele millimeters) of groot (1.5 tot 2 cm). Het kan er 1 zijn of enkele. Ze zitten meestal in het gezicht, soms op de romp.

HOE ONTSTAAT EEN JUVENIEL XANTHOGRANULOOM ?

Het is niet bekend hoe het ontstaat. Het gelige materiaal in de bulten wordt gevormd door een opeenhoping van cellen van het afweersysteem. Deze cellen worden histiocyten genoemd of macrofagen. Deze cellen zijn gespecialiseerd in het opruimen van allerlei rommel in het lichaam. Ze happen bacteriën en stukjes weefsel op en breken dit af binnen in de cel. In een xanthogranuloom zitten er heel veel op een kluitje. Waarom ze daar gekomen zijn weet niemand. Misschien was er een bacterie of een virus. De cellen doen waar ze goed in zijn: de boel afbreken. Het bindweefsel en het vet wordt door de cellen verwerkt tot een gelig materiaal.

HOE WORDT DE DIAGNOSE GESTELD ?

De diagnose kan worden gesteld op het klinisch beeld, op hoe het er uit ziet. Maar het komt ook wel vaak voor dat er een stukje huid moet worden verwijderd voor nader onderzoek (een huidbiopt).

IS HET GEVAARLIJK ?

Nee. Het is juveniel xanthogranuloom van de huid is goedaardig en het trekt vanzelf weer weg.

ZELDZAME VARIANTEN VAN XANTHOGRANULOOM

Er bestaan vormen van juveniel xanthogranuloom die niet tot de huid beperkt blijven. Ze kunnen ook in het oog voorkomen, in de longen, in de lever, en in andere organen. Deze vorm is extreem zeldzaam. Als een xanthogranuloom in het oog zit dan kan er een verhoogde oogboldruk ontstaan. Dit heet glaucoom. Ook kan juveniel xanthogranuloom voorkomen samen met een andere huidziekte die neurofibromatose heet. Bij neurofibromatose ziet men koffiëleurige vlekken op de huid die cafe-au-lait vlekken worden genoemd (koffie-met-melk). Kinderen die zowel juveniel xanthogranulomen hebben als neurofibromatose hebben een iets verhoogd risico op het krijgen van een bloedziekte (leukemie). Ook dit is allemaal erg zeldzaam, er zijn maar enkele gevallen bekend in de wereld. Maar wie op het internet gaat zitten zoeken komt juist wel veel informatie over deze zeldzame vormen tegen en wordt dan ongerust. Dat is het nadeel van websites op internet: veel aandacht gaat uit naar de patiëntjes die bijzondere vormen hadden en waarbij ernstige klachten zijn ontstaan. En over de meest voorkomende vorm die vanzelf overgaat leest men weinig. Hoe moet u omgaan met deze informatie: het is wel goed om voorgelicht te zijn en te weten dat het bestaat. Zodat u er alert op kunt zijn bij bijzondere klachten: heeft u kind oogklachten dan moet u naar de oogarts. Is uw kind langdurig hangerig, vermoeid, of bleek, dan moet u naar de huisarts of de kinderarts. Maar verder zijn deze varianten van xanthogranuloom zo zeldzaam dat het niet nodig is om daar over te piekeren.

HOE WORDT HET BEHANDELD ?

Het hoeft niet te worden behandeld. Het gaat vanzelf over. Meestal worden er wel controle afspraken gemaakt om te zien hoe dit verloopt en hoe lang het duurt voordat de bulten wegtrekken.

WAT ZIJN DE VOORUITZICHTEN ?

De vooruitzichten zijn goed. De plekken verdwijnen vanzelf weer na 1 tot 6 jaar. Daarna kan er wel een litteken achterblijven, een deukje of een verkleuring. Zet de bult op het behaarde hoofd, dan kan er een kale plek achterblijven.

